

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 19 Martie st. v.
31 Martie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redacțiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 23.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.; pe 1/4
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Un tutor.

— Comedia în 2 acte și 1 tablou. —

(Urmare.)

Redeanu (ingrigit.)

Sermanele fete! Esti sigur, că nu le pôte face nici un reu medicamentul?

Dornescu.

Dar nu!... Fii liniscit! E un opiat, care le va face să dorma vre-o două ore. Vom vedé, de-or avé curagiul să-l iee. Pôte că amorul n'a fi destul de tare, pôte s'or resgândi.

Redeanu (visator.)

Pôte... pôte!

Dornescu.

Mi se pare, că n'ai fi tocmai mulțamit déca n'ar luá praful?

Redeanu (tot pe gânduri.)

Nu... (Tresarind.) Dar ce vorba! E, lasa-me, vrei să me necajesci?

Dornescu (a parte.)

Mi se pare că i s'a aprins calcăele. (Tare.) Aud venind... de-acuma tacere. Ele vin, vom vedé ce-or face. (Amândoi stau lînga ușa și se uita.)

Scen'a II.

(Leonora în alb îmbracata, Rarița într'o rochia frumușica, inse de alt color. Amândoué palide și triste.)

Leonora (șede obosita pe un fotoliu, vorbind cu glas slab.)

Mi-am marturisit pecatele... numai acest din urma nu... și acesta e mare, fórte mare! Dar Dumne-deu mi-l va iertá... nu pot să mai traiesc... sînt pré nenorocita.

Rarița.

Aș vré să știu, déc' a plînge Jonița dupa mine? Aș vré să móra de scárba și de caința... Ai scris în revas, ce ți-am spus eu, domnișóra? că las cu limba de mórte să se faca calugar... Atunci s'a închiná pentru sufletul meu.

Leonora.

Am scris... Vrei să-ți cetesc scrisóra asta tóta?

Rarița.

Cetesce, me rog!

(Leonora cetesce oprindu-se din timp în timp pentru a-si șterge ochii. Atunci și Rarița șterge ochii cu pestelc'a.)

Leonora (cetind.)

„Iubitul meu tutor“ (face o pauza.)

Dornescu (incet.)

Auđi, ingratable!

Redeanu.

Taci!...

Leonora (cetind.)

„Când vei primí acésta scrisóre, eu n'oiu mai fi între cei vii, și de-aceea cred că-mi vei iertá tóte superările, care ți le-am facut. Aș fi vrut din tot sufletul să fiu buna, dar ce să fac, déca cu tóta bunavoința n'am putut isbuti decát de-a te jigni necontentit?! Când ai scí cât am suferit și cât am plâns de ađi dimineața, cred că ai perde disprețul, care-l ai pentru mine... și care l'am meritat. Pe domn'a și domnișór'a Belici le rog să me ierte, le rog din tot sufletul să-mi pastreze o amintire buna. Acuma avem să luám venin eu și Rarița, care lasa cu limba de mórte, ca Jonița să se faca preot...“

Rarița (repede.)

Nu preot... acela se pôte însura... Calugar vreu să se faca... scrie Mata...

Leonora (scriind.)

Iéta, am pus, calugar (cetesce.) „Nu ne uitați, puneți flori pe mormintele nóstre și iertare, iertare. Leonora, Rarița“.

Rarița.

Jonița are să me uite, pe când déc' ar fi murit el, eu știu bine că n'aș fi mai trait... Domnișóra, déc' aș luá diua buna dela Jonița?

Leonora.

Pentru ce?

Rarița (timida.)

Pôte nu m'ar lasá să mor... Veđi mata, chiar déc' a sarutat pe fét'a vornicului... ce mai lucru... așa sînt barbații... dór nu-i un pecat de mórte.

Leonora.

Rarița!... déca nu vrei, nu luá venin... numai stai aici cu mine, pân' oiu fi mórta... apoi du-te de spune...

Rarița.

Nu... nici Mata să nu mori... chiar nici n'ai de ce... Nu te iubescé nimene?... Dar eu sînt nimene?... Și-apoi a venit un domnișor frumușel, pe care áncá nu l'ai vedut, fiind că n'ai prândit ađi de fel... Acela vré să te iee.

Leonora.

Taci... Tóte aceste nu m'or face să traiesc.

Rarița.

Dar bine... de ce vrei să mori?

Leonora (cu durere.)

De ce vreu să mor?... Vreu să mor fiind că iubesc pâna la nebunia pe... un om, care me uresce.

Rarița.

Te uresce, pe Mata? Dar nu se pôte!... Și cine-i acela?

Matilda Poni.

(Va urmá.)

Respuns dlui Aron Densusianu

la articolul „Aventuri literare“.

(Urmare.)

c) Eu așa cred, că atunci, când Densusianu țice, că eu am descoperit în Schott, și le-am aretat de ale mele, avea datorința unui om onest, să citeze din Descoperirile mele, și să citeze din Schott, ca să demustre cuvintele său identitatea înțelesului, dar nu a făcut-o, căci precum am țis, nici nu vre să aduca lumina în materia, și să demustre, ci numai să cărtășca.

d) Dar ca Densusianu său altul, să aiba ocaziune de a studiă pe Schott și Descoperirile mele mitologice, și anume ca să afle ce țice Densusianu, ieta aci pun premiu de 25 fl. pentru dovedirea aserțiunii lui Densusianu, tot deodata conced, ca să le caute și în tóta literatur'a noastră. Acele studii să se tramita dlui Iosif Vulcanu, acest'a să-și alege încă doi judi din Oradi'a, și în cazul judecătii, în 24 de ore i tramit 25 fl. Eu cred că va concură și Densusianu, dora premiul e desul de mare, pentru lucruri bagatele.

Îsi va aduce aminte Densusianu când mi-a tramis niște materii despre stele, și m'a întreat, că ce cuget despre Iliana Cosinziana. Eu i-am respuns, că tocmai acuma studiez acea materia, și pâna acuma am aflat că e țina de luna la daco-români (căci în literatura se credea de a represintă Moldavi'a etc.) La un timp scurt citesc o nota în „Familia“ din atare jurnal din Români'a (nu am „Familia“ cu mine în Pesta ca să citez) că Arone Densusianu a descoperit despre Iliana Cosinziana... Eu în acest mod nu am făcut nici o descoperire.

CA III-a observare. Densusianu trece la Baladele și Colindele populare române publicate de mine la an. 1859.

Firesce, că deca nu scrieam critic'a, aceste ar mai fi putut trai, dar Orlando furioso le șterse de pe fața pamântului.

Densusianu citēja : „În Balade pag. IX țice (adeca Marienescu) : Numai atâta am' adaus, lasat, și stramutat, cât a pretins poes'ă, și modesti'a noastră, ma în puține locuri pentru sanitatea originalității celei frumoșe am sacrat metrul“. În Colinde la pag. 159 în not'a lui Marienescu aflăm urmatorele : „Din fragmente, multe am folosit pentru întregire. De tôte avui 200 de colinde și fragmente și din aceste remasera 60. Prelucrarea precauta, din mai multe esemplarie, adese ori din trei provincii române, sper că va redică autoritatea opului“.

Aceste, adeverat, că sânt vorbele mele, și stau bun și ați pentru ele. În aceste, un om liniscit la suflet nu va află nici un reu, nici pentru mine, nici pentru literatura, iera un literat, carele cât de puțin s'a ocupat cu poes'ă populara, său are ideia că în ce stare se afla ea în gur'a poporului, va pricepe pré bine însemnetatea vorbelor țise de mine.

P. e. adune cineva o doina simpla în trei esemplare, din trei sate vecine, va află că sânt asemeni, dar va află că este diferința în expresiuni, în versuri. Scopul nu pôte fi ca tôte trei esemplare să se publice fără coregere, ci ca din cele 3, unul cel mai complet să se întregesca și mai bine prin cele două mai slabuțe, și să se faca o poesia populara mai buna, dar tot cu acele idei, expresiuni și cuvinte. Fără-carele va află de natural, că ai să adaugi, să lasi, să stramuti, ca să îndrepti. Acesta procedura e la toți culegatorii materiilor populare, și pré puține materii sânt, unde să nu netezesci nimica.

Un culegator de poesii populare (și sânt mai mulți chiar și pentru publicul „Familiei“, unde s'au publicat

destule poesii populare) va fi observat, că versurile populare de regula sânt de 8 silabe, începând cu silaba lunga, care se sustine apoi la tôte silabele cu număr fără de parechia; dar va fi observat și aceea, că se afla versuri, unde în loc de un'a și două silabe lungi — pentru metrul de lipsa — se afla silabe scurte. Atare expresiune populara, său atare cadința, s'a aflat așa de esențiala și buna în poesia, încât te-a durut inim'a să te atingi de ele, pentru acest'a a trebuit să sacrifici metrul, adeca mesur'a, anume să lasi smint'a aflata prin silaba lunga, său scurta. Tot omul cu căta judecata, va pricepe, că mai bine e a sacra metrul decât înțelesul, ori cadința. Dara Densusianu nu vre să înțelega.

Așa am lucrat, și voi mai lucră.

Dar ce înțeles dă Densusianu acelor citate, și ce judecata statariala țice și asupra Baladelor și Colindelor publicate de mine, se vede din vorbele sale din nr. 95 1880 al „Familiei“.

„Le-a prelucrat contopind mai multe poesii într' una, înodând și petecând un'a de alt'a. La corese punându o alta limba, și chiar și alte nume în locul celor genuine originale. Dar ce e mai frumos, ca să vorbesc în limbajul rococo al dsale, a sacrat chiar și metrul pe altariul sanității originalității. În scurt ni-a dat o poesia numita populara, care în fapta, așa cum s'a publicat, nu este a poporului, fără o poesia bastarda, nascuta din cununi'a la salce a fantasiei culegatorului cu mus'a populara. A caută acuma în aceste poesii, spiritul, cugetarea, limb'a, datinele și mitologi'a poporului, ar fi a caută diamante în straița cerșitorului!“

Malițioșă aventura! eh! dar e aventura!

Eu așa cred, că un om carele simte în sine cât de mica onestitate, când țice ceva reu despre altul, simte și datorința de a dovedi ce a țis, iera nu face judecata generala, fără să arete faptul și vin'a. Pôte că Densusianu are privilegiu ca și literat, și se simte dispensat de aceea ce sânt datori alți muritori.

Eu așa cred, că Densusianu avea datorința, ca să arete din Balade și Colinde, că are în 2—3 esemplare atare materia, în gur'a poporului se afla cum țice el, iera la mine pe acea și acea pagina altcum, și să demustre unde am făcut pecat fața de limb'a, de spiritul, și numele poesiei; cari sânt acele poesii, cari prin prelucrarea mea și-au perdut din puterea poetica său caracterul popular; căci eu cred, că nu a cugetat și pe public, așa de prost, încât fără să aduca macar un esemplu, un dat, să cređa și sentința omnipotinta și generala, adusa asupra întregii poesii populare publicate de mine.

S'ar fi putut presupune dela Densusianu și ca și advocat mai multa cunoscința despre axiom'a : Ce aserezi, să dovedesci! Înse se vede că a supt dela atare musa a Rabulisticiei.

În furi'a sa asupra mea, ca să me spintece pe mine, spinteca prin sentința nedrepta și poes'ă populara, pentru care am avut atâta precauțiune, atâta sanitate, atâta sinceritate, ca nime altul dora; dar cei pasa lui Densusianu se përa toți și tôte, numai „Negriada“ se remăna.

Densusianu când a făcut și acesta sentința de aventura, a seuitat unele împregiurări de interes pentru poesia populara publicata de mine, și pentru recunoscutul preț al ei, său mai curënd, nu a sciut, ce ar fi trebuit se scia.

a) Cumca Schuller inspectorul de școle sasesci, la an. 1860 a publicat nemțesce o broșura despre Colindele țiparite de mine. A tradus mai multe, și a scris o critica pré favorabila despre ele și despre mine.

Dr. A. Marienescu.

(Finea va urmă.)

Biserica si școlă.

Gimnasiul din Beiuș. I. *Publicatiune* despre contribuțiile încurte la comitetul beiușan în favoarea gimnasiului gr. cat. român de Beiuș: A) Pe list'a deschisa cu ocaziunea conferinței constituante dto 15 septembrie 1880 s'au subscris de mai multi 202 fl. câte pe 4 ani. a) Mai incolo una acțiune dela „Albin'a“ în valoare nominala de 100 fl. v. a. odata pentru totdeuna 100 fl. Din ofertele subscrise au solvit până aci la cassariul comitetului: 1) Vasiliu Ignatu avocat în Beiuș 25 fl. 2) Ioan Buteanu prof. gimn. în Beiuș 10 fl. B) Au încurs la cassariul comitetului: a) Dela un învețator român din Beiuș 25 fl. b) Georgiu Craciunescu din Belinț 5 fl. c) Georgiu Secula avocat în Deva una acțiune dela „Transilvani'a“ în valoare nominala 100 fl. d) Trapsia colonel în Olmütz 30 fl. e) Teodor Papp avocat în Baia de Criș tramis dela 1) Ioan Juco notar în Vața de jos 1 fl. 2) Dionisiu Sida notar în Risculița 1 fl. 3) Petru Gligoru executor în Baia de Criș 1 fl. 4) Ales. Karácsony din Ribita 1 fl. 5) Vasiliu Tomuța cancelist Baia de Criș 1 fl. 6) Simeon Bobaciū notar com. în Cebea 1 fl. 7) Stefan Szabó învețator Baia de Criș 1 fl. 8) Ioan Bulzan primar Vața de sus 50 cr. 9) G. Padureanu notar Baia de Criș 1 fl. 10) Ioan Loos primar în Ribita 50 cr. 11) Emil Koszperdó adjunct pretorial B. de Criș 1 fl. 12) Paul Gyukits 50 cr. 13) Iuliu Eder vice-notar reg. Baia de Criș 1 fl. 14) Nicolau Henț privatier Baia de Criș 1 fl. 15) Iuliu Jancu preot român Baia de Criș 1 fl. 16) Dr. Stefan Erdély medic Baia de Criș 1 fl. 17) I. Adamovicū Baia de Criș 50 cr. 18) Sigismund Borlea avocat Baia de Criș 2 fl. 19) Teodor Papp avocat Baia de Criș 10 fl., la olalta 27 fl. f) Ios. Ursu preot român Kurtakér dela: 1) Iosif Ursu preot român Kurtakér 5 fl. 2) Eutimiu Bugariu învețator Kurtakér 1 fl. 3) Gregoriu Catana învețator Kurtakér 2 fl., la olalta 9 fl. g) prin Georgiu Popa referente școlastic diecesan din Arad: 1) Ioan Moldovan referente epitropese 5 fl. 2) Dr. Georgiu Popa referente școlastic 15 fl., la olalta 20 fl. h) prin Vasiliu Olariu preot român în Capolnaș dela: 1) Vasiliu Olariu preot în Capolnaș 2 fl. 2) Elisa Olariu preotăsa în Capolnaș 1 fl. 3) Ioan Șandoru padurar în Birchiș 1 fl. 4) Constantin Lazaru Birchiș 2 fl. 5) Nicolau Sedanu comisar de siguranță Faget 2 fl. 6) Demetriu Perinu preot Birchiș 50 cr. 7) Georgiu Stefaniu notar cercuale Birchiș 2 fl. 8) Szőgyényi jude cercuale Birchiș 1 fl. 9) Virgil Gruescu preot în Salcióra 40 cr. 10) Iuliu Fogarasy not. în Jam 1 fl. 11) N. N. Pojoga 50 cr. 12) Simeon Dragoiu preot Valea-mare 1 fl. 13) Maxim Balanu învețator în Valea-mare 50 cr. 14) Szájbely Silvanal Valea-mare 2 fl. 15) Frigyer Imre not. cercual Caprióra 1 fl. 16) Francisc Kiss inspector dominial Caprióra 1 fl. 17) Demetriu Carabuș notar cercual Batta 2 fl. 18) Dionis Jonaș notar cercual Sintesci 1 fl., la olalta 21 fl. 90 cr. Cu totul au încurs la cassariu 172 fl. 90 cr. v. a. așeđați deja în cass'a de pastrare beiușana pe numele „Gimnasiului“ și una acțiune în valoare nominale de 100 fl. dela institutul „Transilvani'a“, pentru a cărei transcriere s'a facut pașii necesari. Din ședința IV a comitetului ținuta în 4 martiu 1881. *Petru Mihutiu*, director, președintele comitetului. *Teodor Rosiu*, prof. gimn., secretariul comitetului.

La universitatea din Cernauti, precum ni se scrie de acolo, în semestrul 1880—81 au frecventat colegiile 271 de studinți. Dintre aceștia sânt 112 germâni (cu evreii la un loc) numerați dupa naționalitate, 78 români, 50 ruteni, 30 poloni și 1 magțar. Dintre acești 78 români sânt 41 teologi, 25 juristi și 12 filosofi. Numerul studinților crește din an în an, cu tôte aceste numerul lor este încă mic. Dupa germâni mai mulți dupa numer sânt Românii.

Societati si institute.

Academî'a Româna și-a deschis sesiunea anuala la 10/22 martie, în Bucuresci. Ședința fu presidata de președintele ordinar dl Ion Ghica, anunțându-se, că de asta-data Domnitorul n'a putut se deschida în persóna sesiunea areopagului nostru literar. Facându-se apel nominal, s'a constatat, că numai puçini membri lipsesc. Raportul general s'a cetit de către secretarul general interimal, dl Hașdeu; dupa care secretarul general ordinar, dl Odobescu, și-a reocupat funcțiunea. În fine se alesera comisiunile necesarie.

„**Albina**“, institutul de credit și economii din Sibiu, și-a ținut adunarea generala marți la 29 l. c. participând un nr. frumos de acționari. Raportul sosindune tocmai dupa încheierea acestui nr., îl vom publică în nrl viitor. Acuma anticipăm numai atâta, că interesarea a fost mare.

C e e n o u ?

Români'a a luat titlul de regat! Sâmbet'a trecuta s'a petrecut un eveniment epocal în istoria româna. În ședința din acea zi a camerei deputaților României, dl generare Leca a facut propunerea ca adunarea deputaților, în virtutea dreptului de suveranitate ce are națiunea, se aclame pe Domnul Carol I ca rege al României. Președintele consiliului, dl Ion Bratianu, a declarat că guvernul consimte, și că este încredințat că puterile vor da dreptate României și vor recunoșce regatul român. Lungi și unanime aplause și aclamări acoperira vocea dlui Leca și a dlui președinte al consiliului. Dl președinte al camerei, C. A. Rosetti, scrie „Românul“, se ridicase 'n picior și astfel președiu ședința. Camer'a trecu în secțiuni, pentru a discută propunerea. Abia se respândi șcirea acésta în capitala, stradele principale s'au împodobit cu stindarde. Dupa jumetate de ora, dl Leca ceti raportul comitetului delegaților și urmatorul proiect de lege: „Art. I. Români'a ié titlu de regat. Domnul ei, Carol I, ié pentru sine, și moștenitorii sei titlul de rege al României. Art. II. Moștenitorul tronului va purtă titlul de principe regal“. Dupa ce acest proiect a fost cetit, a luat cuvântul dnii C. A. Rosetti, carele a đis, că se simte fericit vedând realizându-se visul de aur al românilor; Al. Lahovari, conservativ, aderând în numele partidului seu; N. Fleva, G. Chițu și dl ministru de esterne, V. Boerescu, carele asigură camer'a, că puterile mari vor recunoșce regatul român; dl prim-ministru Bratianu đise, că acésta propunere realizéza dorința din 1832 a națiunii. Dupa aceste proiectul se votă cu unanimitate. La senat proiectul pentru proclamarea regatului a fost depus de ministrul lucrărilor publice. Senatul a trecut apoi în secțiuni, și la redeschidere, dl I. Ghica a dat citire raportului. Aú vorbit mitropolitul primat, dnii G. Cantacuzino, Lascar Catargi, V. Alecsandri și dl prim-ministru. Proiectul a fost admis cu unanimitate. Sér'a la la 6 ore camer'a și senatul mersera în corpore la palat, unde felicitara pe Majestățile Lor. Înaintea palatului se adunasera mii de ómeni. Majestățile Lor aparura pe balcon, încungiurați de președinții corpurilor legiuitoare, mitropolitul-primat și ministri. Mulțimea aclamă cu entusiasm nemarginit pe regele și pe regin'a. Mai multe musici parcursera stradele orașului. În diu'a următoare aparú în Monitorul oficial legea votata. Aclamarea ca regat s'a subscris încă sâmbeta în sal'a de tron, fiind față toți senatorii și deputații. Regele a ținut o cuvântare, în care a đis, că-i este mai scumpa și mai prețioasa iubirea acestei națiuni nobile și viteze, decât tóta stralucirea ce înfrumșetéza coron'a. Aclamațiuni entusiastice acoperira aceste cuvinte. Regin'a Elisabeta se află de-alaturea regelui. Entusiasmul nu se pôte descrie. Capital'a a fost iluminata.

Banchetul regatului român. Scirea despre aclamarea regatului român a produs în toate părțile locuite de români cea mai mare senzațiune. În Oradea-mare luni s'era o societate română a serbat acest eveniment epocal prin un banchet, la care s'au ținut mai multe toasturi și anume pentru regele și regin'a României, pentru regatul român, pentru ministri Brătianu și Boerescu, și pentru poetul Alecsandri, și s'a transmis la adresa dlui prim-ministru o depeșă de felicitare regelui Carol I în numele românilor din Crișana.

Concert român în Arad. Dl Georgiu Dima a dat la 15/27 martie cu concursul dnei Fani Petco și al dlui Adam Budits un concert în Arad cu următoarea programă: 1) Mendelssohn F. Bria din oratoriul „Paulus” G. Dima. 2) Wolff-Beriot „Robert le Diable”. Grand duo pour piano et violon. Dn'a F. Petco și dl A. Budits. 3) Loewe C. „Archibald Douglas”, balada G. Dima. 4) Mendelssohn F. Allegro din sonat'a pentru violina și piano op. 58. Dn'a F. Petco și dl A. Budits. 5) a) Scheffetti G. „Dorul”, b) Jensen A. „Klinge, klinge mein Pando”, c) Schumann R. „Cei doi grenadieri”, balada G. Dima.

Un interesant concert și bal român s'a ținut cătra finea carnevalului trecut la Cebza, în comitatul Torontal. Concertul s'a dat de cătra corul plugarilor români de acolo sub conducerea bravului preot al lor dl Alesandru Bugarin; în programa mai mare efect facura piesele musicale: „Junimea parisiense” și „Marșul armatei române”, precum și declamațiunea poeziei: „Nu desperați!” de Iosif Vulcanu. În bal luara parte, dn'a Ana Bugarin și domnișorele: Eugenia Badu, Ana Mosco, Lucreța Țeranu, Gizela Cresticiu, Maria Popovicu și altele. În pauza dl învețator A. Draganu a rostit un toast bine simțit.

Pregătiri la conferința din 12 mai. La Brad se va ține în 7 aprilie o conferința a alegătorilor români din cercul electoral al Baiei-de-Criș, convocata de dl N. I. Mihelțanu. — In Alba-Iulia dnii Alesandru Tordășanu, Mateiu Nicola, George Filip, Rubin Pațita și Nic. Barbu, convocara pe duminică trecuta o conferința a alegătorilor români spre a se constitui în club. — La Sibiu alegătorii români au fost conchiamăți pe duminică trecuta pentru alegerea delegaților la conferința din 12 mai. — La Turda se va ține în 9 aprilie conferința alegătorilor români din toate 4 cercurile electorale.

Mișcări electorale. La Brasiov în duminică trecuta alegătorii români din comitatul Brașovului ținura o conferința, în care s'a decis ca pe 3 aprilie să se convoce o adunare generală a alegătorilor din comitat. — La Beiusi partid'a guvernamentală în conferința sa ținuta în duminică trecuta a candidat de deputat, în contra dlui Parteniu Cosma, pe dl avocat Gerard Wéghseő.

Socialistii din Iasi preparasera un banchet pentru 200 persoane, profesori, studenți, meseriași etc. ce trebuia să aiba loc la 6/18 martie, spre a serba aniversarea comunei Parisului; înainte de a se întruni membrii ce erau să ia parte, prefectul luase mesuri și parchetul merse la casa dlui Russel, unde arestă pe câteva persoane ce se gasiau acolo, dn'a Russel a fost arestata acasa. Drl Russel, chimistul Mincov și alte cinci persoane, straini refugiați sau emigrați, au fost arestați în oraș.

Cronic'a lumii.

Înmormântarea țarului Alesandru II s'a făcut la 27 l. c. în Petersburg. Tot orașul a îmbracat în gele,

din feresti aninau mulțime de stéguri negre, pe strade mii și mii de oameni, peste Neva poduri improvizate pe ghiața. Ceremonia începă la 9 și 1/2 în biseric'a Petru-Pavel, unde toate curțile erau represintate prin tramiși anume, se putea intra cu bilete. La 10 ore bubuitul tunurilor anunță, că țarul Alesandru III a plecat cu suit'a sa la înmormântare. Pe rând se înfașura mării-duce și așteptara în partea stângă a navei bisericei pe marele-duce, pe cari le întâmpinara cu sarutări de mână, iar ele i sarutara în față. După unspre-dece sosi țarul și țarin'a, cari se dusera drept la catafalca. Țarul sarută mână parintelui său și erupse în bocet dureros. Apoi dând semnalul, cosciugul se încuie, și țarul cu mării duci și cu granatirii din palat îl dusera la uș'a criptei, în care se aședă și uș'a acesteia se încuie. Tunurile bubuiau în continuu.

Poliția rusa. „Golos” areta cheltuelile facute de orașul Petersburg pentru întreținerea poliției și prefecturii, după bugetul municipal din anul curent. De aci resulta, că orașul pune la dispoziția poliției cladiri prețuite de companiele de asigurare la 2.786,173 ruble și alienăza astfel un venit de 166,500, (capitalisând valoarea imobilelor cu 6 la suta.) Întreținerea prefecturii și poliției costa pe oraș 769,081 ruble. Toate cheltuelile astfel facute de oraș se urca la un total de 1.279,081 ruble. Tesaurul public mai cheltuesce 580,847 ruble, ceea ce face ca poliția din St. Petersburg costa anual pe oraș și stat împreuna sum'a de 1.859,928 ruble.

O femeia cununata de 24 ori. Într'un district al Indiei, Minotesa, esista o femeia, anume Chipava, care în acest moment e maritata cu al 24 barbat. Acest al două-deci și patrulea este doctor. Ceea ce este mai curios e, că este încă tinera și frumoasă. La al treizecilea an deja se maritase de 17 ori. În timp de 5 ani, ea, avă 7 barbați, cu cari numai cu unul trai un an și jumătate; cu ceilalți numai câteva luni. Cu toți aceștia s'a cununat în regula, atât la ofițerul stărei civile, cât și la biserică. Omenii din oraș i-a dat numele de „mărăsă bețrăna”, căci are să îmbetrănesca punând într'una cununile pe cap.

Femeile alegătoare. În insul'a Man (Engliter'a), unde se vor face în curând alegeri generale, femeile vor luă parte, pentru întâia oară, la numirea legislaturii insulare. Dreptul d'a votă a fost acordat tuturor femeilor care poseda o proprietate aducând un venit de o livra sterlinga pe an. Se aștepta ca, prin această mesura, list'a electorală să se sporă cu 500 nume aprăpe. Se pare că până acum nu s'a făcut propunerea d'a face pe femei eligibile; dar nou'a legislatura va avea negreșit să examineze proiectul privitor la o întindere a votului asupra femeilor cari platesc o chiria în loc d'a fi proprietare.

Armata franceză. Dintr'o lucrare statistică supusa camerilor franceze de administrațiunea rebelului resulta, că numărul omenilor ce au primit instrucțiunea militară într'o periodă ce variăza dela cinci până la șese luni, se urca la 1.002,200. Numărul celor din urma două clase nu e cuprins în aceste tablouri, care se opresc la 1878. Așa dar forțele militare ale Franciei în momentul de față se pot evalua la 1.200,000 oameni. Această cifra nu represinta, e adevărat, un tot pe deplin organizat, ci un întreg care pôte fi grabnic și lesne organizat, pentru că toate aceste elemente au primit cel puțin un serios început de instrucțiune.

Proprietar, redactor răspundător și editor:

IOSIF VULCANU.